

Vantaan kaupunkisuunnittelulautakunta

Asematie 7, 01300 VANTAA

kirjaamo@vantaa.fi

Viite: VD/9916/10.00.02.00/2016 LM-H/The/WT, Kaupunkisuunnittelulautakunta 21.11.2016 § 37

OIKAISUVAATIMUS TONTIN 75010/1 VARAAMINEN PÄIVÄKUMMUSTA NUORTEN MIELENTERVEYS -JA PÄIHDEKUNTOUTUJIIEN PALVELUKODIN TOTEUTTAMISTA VARTEN

1. Asia

Kaupunginsuunnittelulautakunta on 21.11.2016 pidetyssä kokouksessaan päättänyt varata Vantaan Päiväkummussa sijaitsevan tontin 75010/1 Kiinteistö Oy Vantaan Lemminkäisentie 1:lle päihde -ja mielenterveyskuntoutujien palvelukodin toteuttamiselle.

Edellä mainitun palvelukodin tuominen keskelle pientaloaluetta, pienten lasten koulureitille sekä päiväkotien, leikkipuiston ja uimarannan välittömään läheisyyteen on aiheuttanut huolta turvallisuudesta alueen asukkaiden keskuudessa. Useat asukkaat ovat ilmaisseet halunsa tuoda oman mielipiteensä esille oikaisuvaatimuksessa. Alueen asukkaita ei ole tiedotettu hankkeesta, eikä sen suunnittelusta millään tavalla. Tieto asukkaille on tullut yllättäen viikon 47 Vantaan Sanomista, milloin päätös tontin varaamisesta oli jo tehty.

2. Vaatimukset

Vaadimme, että

1. Vantaan kaupunki peruuttaa tekemänsä tonttivarauksen ja ottaa päihde- ja mielenterveyskuntoutujien palvelukodille osoitettavan tontin sijoituspaikan uuteen valmisteluun.
2. Vantaan kaupunki hankkii Itä-Uudenmaan poliisilaitokselta kattavan selvityksen palvelukodin sijoittamiseen liittyvistä riskeistä, sekä näkemyksen siitä, kuinka Koivukylän alueen tiedotettu, erityisesti nuoriin kohdistuva, huumeongelma vaikuttaa nyt suunnitellun palvelukodin sijoittamiseen.

3. Perustelut

3.1. Yleistä

Näkemyksemme mukaan uuden palvelukodin perustaminen Päiväkumpuun loisi alueelle myös erityisasumisen keskittymän, jollaisia ei Valviran ja Aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaan saa muodostaa. (ks. jälj. kohta 3.3.)

Lisäksi on epäselvää, onko päihde -ja mielenterveyskuntoutujille tarjottavia palveluita kilpailutettu Vantaan kaupungin toimesta ja mitä vaihtoehtoisia paikkoja asiassa on harkittu. Asiassa on selvittämättä myös tontin nykyinen käyttötarkoitus alueen lasten leikkipaikkana.

3.2 Turvallisuuden heikentyminen ja häiriöiden lisääntyminen alueella

Vantaan Päiväkummussa sijaitsee ala-aste (Ismontie 2), sekä neljä päiväkotia. Alueella asuu runsaasti lapsiperheitä. Koulun ja päiväkotien läheisyys mahdollistaa lasten koulumatkan jalan. Lemminkäisentie 1 tontti sijaitsee reitillä, mistä kymmenet kouluikäiset lapset kulkevat kouluun ja päiväkoteihin. Lemminkäisentie on tällä hetkellä turvallinen kevyenliikenteenväylä, eikä vaihtoehtoista, yhtä turvallista reittiä kouluun ja päiväkoteihin ole. Päiväkummun päiväkotia sijaitsee koulun vieressä Ilosjoentiellä. Koskimyllyn päiväkotia (Koskenniska 2) sijaitsee Lemminkäisentie 1 tontista noin 400 metriä Havukosken suuntaan. Tähän päiväkotiin kuljetaan Päiväkummusta Lemminkäisentie 1 tontin ohi jalan tai linja-autolla. Päiväkotia Oivallus (Tuovintie 45) sijaitsee hoitokodista noin kilometrin päässä. Myös tähän päiväkotiin kuljetaan Lemminkäisentietä, kevyenliikenteen väylää pitkin. Päiväkotia Oivallusta vastapäätä sijaitsee Alepa-kauppa, joka on alueen ainoa ruokakauppa. Päihdekuntoutujien mahdollisuus käyttää alueen palveluja aiheuttaa liikehännän pientaloalueen läpi kauppaan ja Päiväkotia Oivalluksen läheisyyteen. Alueen neljäs päiväkotia, Vellamon perhepäiväkotia (Peijaksentie 15 H 38) on päätetty yllättäen lakkauttaa. Päätös päiväkodin lakkauttamisesta on tehty Opetuslautakunnan kokouksessa 21.11.2016. Samana päivänä on päätetty Lemminkäisentie 1 tontin varaamisesta mielenterveys -ja päihdekuntoutujien palvelukodille. Lakkautettava päiväkotia sijaitsee Lemminkäisentie 1 viereisellä tontilla. Peijaksentietä, Lemminkäisentie 1 tontin ohi, kulkee alueen ainoa linja-autoreitti, jossa liikennöi linja-autot kahdella eri reitillä. Reittiä käyttävät päivittäin koululaiset, eläkeläiset ja työssä käyvät. Reitti kulkee Koivukylän, Iolan ja Leinelän kautta Tikkurilaan ja toinen reitti Helsingin Rautatien torille. Lisäksi 300 metrin päässä Lemminkäisentie 1 tontista sijaitsee kesäisin lasten suosiossa oleva uimaranta sekä Tuovintien varrella Päiväkummun suosituin leikkipuisto, joka olisi vain muutaman sadan metrin päässä palvelukodista. Alle puolen kilometrin säteellä hoitokodista sijaitsee myös toinen leikkipuisto. Nuorten mielenterveys -ja päihdekuntoutujien palvelukotia lähellä näin montaa pienten lasten hoitopaikkaa, koulua, linja-autoreittiä, leikkipuistoa ja uimarantaa on omiaan heikentämään lasten ja heidän vanhempiensa turvallisuudentunnetta päivittäisissä rutiineissaan.

Nuorten 18-30 -vuotiaiden mielenterveys -ja päihdekuntoutujien palvelukodin kerrotaan olevan päihdeetön. Palveluasumisessa hoitokodin asukkaita opetetaan käyttämään yksikön ulkopuolisia palveluja, kuten virastossa ja kaupassa asiointit. Palvelukodin päihdeettömyys käytännössä tarkoittaa sitä, että palvelukodin tiloissa päihdeiden käyttöä ei sallita. Asukkaiden vapaus liikkua kuitenkin mahdollistaa päihdeiden käytön palvelukodin ulkopuolella. Päiväkummun lähimmät palvelut ovat Koivukylässä, missä on tiedostettu ja uutisoitu vakava huumeongelma, nimenomaan nuorten keskuudessa. Mielenterveys -ja päihdekuntoutujien palvelukodin sijoittaminen näin lähelle Koivukylää ei ole tarkoituksenmukaista jo olemassa olevan huumeongelman vuoksi.

Päihdeiden -ja mielenterveyskuntoutujien palvelukodit ovat aikaisemman kokemuksen mukaan poikkeuksetta aiheuttaneet sijoitusalueelleen runsaasti ongelmia ja levottomuutta. Helsingissä vastaavalla konseptillä toimivia palvelukoteja on mm. Ruusulankatu 10, Sininauhasäätiön asuntola. Myös Ruusulankadun palvelukodissa on päihdeetön osasto. Poikkeuksena nyt suunniteltuun palvelukotiin nähden Ruusulankadun yksikkö on isompi, sekä palveluntarjoaja eri. Mediassa olleiden tietojen mukaan esimerkiksi Ruusulankadun

palvelukotiin on useita eriluonteisia poliisitehtäviä päivittäin. Lisäksi palvelukodin lähialueet ja kulkureitit ovat erittäin turvattomia.

Ruusulankatu 10 palvelukodin ympäristössä Helsingin Töölössä työskentelevien kauppiaiden ja alueen asukkaiden lukuisista lehtikirjoituksista käy hyvin ilmi, kuinka lähialueen omaisuusrikosten määrä on lähes räjähdysmäisesti kasvanut palvelukodin tulon myötä. Mediassa on paljon kirjoitettu myös muusta alueella lisääntyneestä häiriökäyttäytymisestä, väkivaltarikoksista, sekä palvelukodissa sattuneista yliannostus- ja väkivaltakuolemista. Kaikkein levottominta alueella on ollut toiminnan alkuvaiheessa, kun palvelukodin asukasprofiilina oli nimenomaan nuoret päihdekuntoutujat. Sittemmin asukasprofiilia on muutettu häiriöiden vähentämiseksi siten, että juuri nuorten henkilöiden määrää on vähennetty.

Vastaava tilanne on mahdollista tulla kysymykseen myös tässä Päiväkumpuun suunnitellussa palvelukodissa.

3.3. Erityisryhmille tarkoitetun asumisen keskittämisestä tietyille alueelle

Aluehallintoviraston ohjeistuksen mukaan kuntien ei pidä luoda tai sallia alueelleen erityisryhmille tarkoitettuja asutokeskittymiä. Tällä hetkellä Päiväkummussa toimii alle kilometrin etäisyydellä toisistaan:

- Osoitteessa Merjantie 10, VAV-palvelutalo, sekä hengityshalvauspotilaiden ryhmäkoti.
- Osoitteessa Laurintie 28, Palvelukoti Vantaan Kerttuli Oy, joka on 20 paikkainen hoitokoti mm. kehitysvammaisille.
- Osoitteessa Kyllikintie 19, Pilvilinna Ry:n ylläpitämä omakotitalo, jossa majoitetaan päihdeongelmaisia.
- Osoitteessa Joukontie 44 Emeritus-senioritalo vanhuksille.
- Kaupungin suunnittelee palveluasumista Joukontien, Joukonkujan, Pirjonpuiston ja Matarinpuiston rajaamalle alueelle.

Mielenterveys -ja päihdekuntoutujille suunnattu hoitokoti alle kilometrin säteellä edellä mainituista palveluista muodostaisi Päiväkummun alueelle Aluehallintoviraston tarkoittaman asutokeskittymän. Asutokeskittymän luominen on ensinnäkin ohjeistuksen vastainen ja toiseksi se vaikuttaisi alueella jo toimivien erityispalveluasukkaiden oikeuksiin. Esimerkiksi kehitysvammaisten oikeus normaaliin asumiseen vaarantuisi.

3.4 Kilpailutus ja muut sijoitusvaihtoehdot

Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksessä 21.11.2016 § 27 ei käy ilmi, mitkä yksityiset palveluntarjoajat ovat olleet tarjoamassa palveluaan mielenterveys -ja päihdekuntoutujien hoitokodista. Päätöksestä ei myöskään käy ilmi sitä, mitkä ovat olleet muut vaihtoehtoiset paikat edellä mainitun hoitokodin perustamiselle. Kaupunkisuunnittelulautakunnan kokouspöytäkirjassa ei ole valmisteluaineistoa päätökselle, missä olisi nähtävillä vaihtoehtoiset paikat ja kilpailutuksessa mukana olleet muut yritykset. Vantaan kaupungin Erityisasumisen asiantuntija Wilma Toljander on puhelinkeskustelussa maininnut, ettei tämän tyyppiselle rakentamiselle suunnattuja Y-tontteja ole Vantaalla tarjolla. Vantaan asemakaavassa niitä löytyy lukuisia. Tämä Lemminkäisentien tontti on eteläisen Päiväkummun ainoa yleisille rakennuksille tarkoitettu tontti, josta voisi muussa käyttötarkoituksessa olla suoranaista hyötyä alueen asukkaille.

3.5. Tontin nykyinen käyttötarkoitus

Tontilla on tällä hetkellä lasten suosiossa oleva leikkikenttä. Kenttää käyttää kesäaikaan lukuisat lähialueen lapset. Vaikkakin Päiväkummun koululle ollaan avaamassa uutta monitoimikenttää, ei tätä lasten suosiossa olevaa leikkikenttää ole syytä ottaa alueen lapsilta pois.

Päätös tontin vuokraamisesta on tullut asukkaiden tietoon sattumalta Vantaan Sanomista, eikä hankkeen suunnittelusta ole tiedotettu asukkaita etukäteen. Päiväkummun asukkaat ovat erityisen pettyneitä siihen, ettei heille ole annettu mahdollisuutta esittää omaa näkemystään asiassa päätöstä valmistellessa. palveluntarjoajan puolesta järjestetään infotilaisuus vasta oikaisuvaatimuksen määräajan jälkeen. Oikaisuvaatimuksen jättämiselle on erillisellä oikaisuvaatimuksella haettu jatkoaikaa, mutta tähän ei ole suostuttu. Vantaan kaupungin taholta on kuitenkin todettu, että oikaisuvaatimusta voi täydentää määräajan jälkeenkin. Näihin seikkoihin vedoten varaamme kaikilta osin oikeuden täydentää tätä oikaisuvaatimusta myöhemmin.

Vantaalla 9.12.2016

Allekirjoitukset seuraavalla sivulla,